

رشد ۳۵۵ درصدی اسقاط خودروهای فرسوده

رئیس هیات‌عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) از رشد ۳۵۵ درصدی اسقاط خودروهای فرسوده در سال گذشته خبر داد و اعلام کرد: بیش از ۳۴۹ هزار خودروی فرسوده در سال ۱۴۰۳ اسقاط شد. این در حالی است که این رقم در پایان سال قبل از آن، حدود ۷۷ هزار دستگاه بوده‌است. فرشاد مقیمی گفت: از سال ۱۳۸۶ تا پایان ۱۴۰۳ در مجموع دو میلیون و ۴۱۶ هزار و ۷۲۳ دستگاه انواع خودروهای فرسوده

روزهای خوش برای صادرات محصولات کشاورزی

صادرات محصولات کشاورزی در سال گذشته با رشد ۳۵ درصدی به حدود ۸میلیارد دلار رسید که یک رکورد است

امین محمودی گروه اقتصاد

کشورهادر تلاندنتا با افزایش صادرات ارزآوری گسترده‌ای رانصبیب اقتصاد خود کنند.

طی سال‌های اخیر، وزارت جهادکشاورزی به‌عنوان متولی اصلی این حوزه تلاش کرده است تا با اتخاذ راهکارهای مناسب، به‌سمت تسهیل صادرات محصولات کشاورزی حرکت کند. به همین منظور، این وزارتخانه در حال تدوین برنامه‌هایی برای کاهش مقررات و تسهیل فرآیندهای صادراتی است. همچنین شناسنامه‌دار کردن باغات و قرارداد بین کشاورزان و تجاریکی از اقدامات برای رشد صادرات محصولات کشاورزی است. آخرین گزارش گمرک نشان می‌دهد از ابتدای فروردین تا پایان بهمن‌ماه سال گذشته دوباره شاهد رکورد شکنی ارزی صادرات محصولات کشاورزی، محصولات دامی، زراعی و مواد غذایی بودیم، به‌طوری‌که صادرات این محصولات به ۹ میلیون و ۴۰۰ هزار تن به ارزش حدود هفت میلیارد و ۵۶۶میلیون دلار رسید. این درحالی‌است که در همین بازه زمانی در سال ۱۴۰۲ حدود هفت میلیون و ۸۱۲ هزار تن محصول کشاورزی و مواد غذایی به ارزش پنج میلیارد و ۶۱۲میلیون دلار صادر شده بود. این امر نشان‌دهنده آن است که در بازه ۱۱ماهه سال گذشته صادرات محصولات کشاورزی و مواد غذایی به لحاظ وزنی رشدی ۲۰درصدی و به لحاظ ارزآوری رشدی ۳۵درصدی را ثبت کرده است.

بنابراین پیش‌بینی می‌شود که صادرات محصولات کشاورزی درمجموع ۱۲ماهه سال گذشته از هشت میلیارد دلار نیز عبور کند. این درحالی‌است که در دهه اخیر ارزآوری محصولات کشاورزی همواره تا پنج میلیارد و ۶۰۰میلیون دلار

از رده خارج شده است. به گفته وی، آمارها نشان می‌دهد بیشترین رکورد اسقاط سالانه خودروهای فرسوده در سال ۱۴۰۳ شکسته شد و پس از این سال، بیشترین اسقاط خودروهای فرسوده در سال ۹۳ با حدود ۳۲۰ هزار دستگاه بوده است. براساس این گزارش، از سال ۱۴۰۲ مسئولیت اسقاط خودروهای فرسوده به وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران محول شده است. براساس برآورد های

گفته بود واردات محصولات کشاورزی به کشور هم از لحاظ وزنی ۵درصد کاهش و از نظر ارزشی ۱۲درصد کاهش داشته است. وی تاکید کرد: تمام تلاش ما این است که تولیدات ما صادرات محور باشد. بازار داخلی را باید با وجود اهمیت صادرات تامین کنیم. وزیر جهادکشاورزی از صادرات موفق خرما، سیب و پرتقال سخن گفت و افزود: با همکاری تشکل‌هایبرای تنظیم بازار، از صادرات بیش از پیش حمایت می‌کنیم و حق و حقوق صادرکنندگان نیز رعایت می‌شود.

پسته؛ ارزآورترین محصول کشاورزی

با همه این تفاسیر ذکر این نکته خالی از لطف نیست که در سال گذشته پسته ارزآورترین محصول کشاورزی ایران بوده که این امر موهون کیفیت بالای و طعم بی‌نظیر این محصول و استقبال زیاد مشتریان خارجی از آن است، به‌طوری‌که

وزارت صمت، اسقاط این تعداد خودرو بیش از ۲/۶ میلیارد لیتر صرفه‌جویی در مصرف سوخت به همراه دارد و ارزش صادرات بالقوه این میزان صرفه‌جویی، بالغ بر ۲/۹ میلیارد دلار است. همچنین ۹۰ درصد از خودروهای اسقاط‌شده در طرح‌های فروش نقدی خودرو و حدود ۱۰درصد در طرح‌های جایگزینی و تاکسی اسقاط شده‌اند. براساس اعلام مقیمی، قرار است امسال ۵۰۰ هزار خودرو فرسوده اسقاط شود.

آمارهای گمرک نشان می‌دهد در ۱۱ماهه سال گذشته صادرات این محصول به حدود یک میلیارد و ۵۰۰میلیون دلار رسیده است. در این میان هند، چین، امارات متحده عربی، روسیه، ترکیه، آلمان، قزاقستان، قرقیزستان، عراق، هنگ‌کنگ، پاکستان، لبنان، تاجیکستان، ایتالیا و اسپانیا مشتریان پروپاقرص پسته ایرانی بوده‌اند.

همچنین محصولات لبنی، محصولات شیلاتی، سیب زمینی، گوجه‌فرنگی، هندوانه و سایر جالبیزی‌ها، سیب، خرما، انگور خشک‌شده، نخود، زعفران و انواع فلفل به‌عنوان دیگر محصولات ارزآوری کشاورزی در ۱۱ماهه سال گذشته بوده‌اند؛ البته در کنار این خبر خوب ارزی بد نیست بدانیم نگاهی به صادرات محصولات کشاورزی و مواد غذایی نیز نشان می‌دهد ۹۰درصد از وزن و ۷۷درصد از ارزش صادرات محصولات کشاورزی و غذایی ایران به ۱۵کشور همسایه اختصاص یافته است که طبیعتا به لحاظ تنوع مقاصد صادراتی برای ارزآوری در مواقع حساس و بحرانی کشور خصوصا تحریم‌های گسترده‌تر می‌تواند امری منفی تلقی شود.

کشورهای خریدار محصولات کشاورزی ایران

بااین‌حال هم‌اکنون آمارها نشان می‌دهند که بیش از ۵۰ درصد از صادرات کشاورزی ایران به پنج کشور خاص ارسال می‌شود. عراق به‌عنوان بزرگ‌ترین مقصد صادراتی، با سهمی ۳۰ درصدی در صدر قرار دارد. سایر مقاصد مهم صادراتی عبارتند از: امارات متحده عربی، پاکستان، روسیه و چین.

توسعه و رونق پایدار صادرات محصولات کشاورزی نیازمند توجه به برخی شاخص‌های ویژه و جنبه‌های زراعی ـ اقتصادی است که به‌نظر می‌رسد در سال‌های گذشته تا حد زیادی مغفول مانده و کمتر مورد توجه سیاست‌گذاران صادرات محصولات کشاورزی قرار گرفته است. درواقع، با توجه به اهمیت صادرات محصولات کشاورزی، درنظرگرفتن این جنبه‌های پنهان و زوایای دیده‌نشده برای تدوین سیاست‌های نوین و علمی صادرات محصولات کشاورزی مفید و احتمالا ضروری است. بدیهی است با لحاظ کردن آنها در تجارت بین‌المللی محصولات کشاورزی و اتخاذ راهبردها و تدابیر ویژه می‌توان علاوه بر جلوگیری از ایجاد زیان‌های جبران‌ناپذیر اقتصادی و زیست‌محیطی و تهدید امنیت غذایی در طولانی‌مدت، زمینه‌های تامین هدفمند و جهت‌دار کالاهای اساسی کشور در اوج تحریم‌ها را فراهم کرد.

خبر

استقبال ۵۵میلیون نفری از کالابرگ

سختگوی ستاد کالابرگ الکترونیکی با بیان این‌که ۵۵میلیون نفر از مرحله نخست طرح کالابرگ الکترونیکی استفاده کردند، جزئیات مرحله دوم این طرح را تشریح کرد.

سختگوی ستاد کالابرگ الکترونیکی با بیان این‌که به‌ازای هر تراکنش بانکی ۵۰۰۰تومان از کارت بانکی سرپرست خانوار کاسته می‌شود، تاکید کرد: اعتبار کالابرگ نیز تا پایان خردادماه امسال است و اگر در مرحله نخست موفق به تامین اقلام مورد نیاز نشده‌اند، می‌توانند تا پایان این مهلت تعیین‌شده، نسبت به خریداری اجناس مورد نیاز خود اقدام کنند.

دبیری اضافه کرد: طرح کالابرگ الکترونیکی در دو مرحله در دست اجراست که مرحله نخست به‌خوبی پیش‌رفت و ۵۵میلیون نفر توانستند با موفقیت طرح اعتباری خود را دریافت کنند. وی گفت: هموطنان به‌خاطر داشته باشند که پیامک‌های ارسالی با عنوان v.refah به دست آنان می‌رسد و فاقد هرگونه ساتی است. از همین‌رواز بازکردن هرپیامکی که حاوی آدرس سایت باشند خودداری کنند. همچنین شهروندان برای اطلاع مانده کالابرگ الکترونیکی می‌توانند شماره #۰۱۴۶۳*۵۰۰ را شماره‌گیری کنند.

سختگوی ستاد کالابرگ الکترونیکی با بیان این‌که ۵۵میلیون نفر از مرحله نخست طرح کالابرگ الکترونیکی استفاده کردند، جزئیات مرحله دوم این طرح را تشریح کرد. سیده‌مرجان دبیری اظهار داشت: مرحله دوم کالابرگ الکترونیک از ۱۳فروردین امسال برای سرپرستان خانواده‌ها شارژ شد و افراد می‌توانند با مراجعه به ۲۳۰هزار فروشگاه خرد، عمده و زنجیره‌ای، از اعتبار کالابرگ خود اقلام تعیین‌شده را خریداری کنند.

وی بیان کرد: مرحله دوم کالابرگ الکترونیک نیز مانند مرحله نخست در سه مرحله مشمولان نهادهای حمایتی، دهک‌های یک تا ۳ و دهک‌های ۴ تا ۷ اجرا می‌شود. دبیری به میزان مبلغ و ارزیزی برای دهک‌های مختلف اشاره و اعلام کرد: به‌ازای هر نفر در دهک‌های یک تا ۳ مبلغ ۵۰۰ هزار تومان و در دهک درآمدی ۴ تا ۷ مبلغ ۳۵۰ هزار تومان اعتبار اختصاص یافته‌است. سختگوی ستاد کالابرگ الکترونیکی گفت: ۱۱ گروه از اقلام اساسی از گروه لبنیات، پروتئین، خواریار و حبوبات در سبد خانواده‌ها گنجانده شده‌است که هموطنان حداقل سه کالای اساسی را با استفاده از این اعتبار خریداری

جام جمه

اقتصاد ECONOMIC

دوشنبه ۱۸ فروردین ۱۴۰۴ ۱۴۰۴ شماره ۷۰۱۲

یادداشت

محمد رضا جلالی سروسناتی افعال بخش خصوصی

شکوفایی اقتصاد

نتیجه حضور فعال بخش خصوصی

بخش خصوصی می‌تواند در رفع بسیاری از مشکلات اقتصادی کشور نقشی کلیدی ایفا کند. با این حال، این بخش در کشور ما با مشکلاتی روبه‌روست و بستر لازم برای فعالیت آنها آن‌طور که باید، مهیا نیست. برای نمونه، شرکت‌های خصوصی فعال در حوزه نفت و گاز در حال حاضر فقط در بخش‌های کوچکی فعالیت دارند. این در حالی است که اگر به توانایی بخش خصوصی باور داشته باشیم، باید زمینه فعالیت گسترده‌تر آنها را فراهم کنیم.

باید توجه داشت که بخش خصوصی تفاوت‌های عمده‌ای با بخش دولتی دارد. با ویژگی‌هایی نظیر چابکی و داشتن سرمایه انسانی کارآمد، این بخش می‌تواند بسیاری از موانعی را که بخش دولتی با آن روبه‌روست از سر راه ببرد. برای نمونه، تحریم‌ها نمی‌توانند مانع فعالیت و سودآوری بخش خصوصی شوند. شرکت‌های خصوصی فعال در این حوزه، حتی اگر فقط یک لیتر نفت در اختیار داشته باشند، راهی برای فروش و تبدیل آن به ارز پیدا خواهند کرد اما چنین رویکردی برای بخش دولتی از جذابیت لازم برخوردار نیست.

به بیان ساده‌تر برای برخی مدیران دولتی تفاوتی ندارد که امروز یک بشکه نفت بفروشند یا صد بشکه، چرا که در پایان ماه حقوق ثابت خود را دریافت می‌کنند. این در حالی است که بخش خصوصی دغدغه فروش و پیشرفت دارد و با برنامه‌ریزی جهت بهبود شرایط برای ایجاد ارزش افزوده تلاش می‌کند یا حداقل اجازه نمی‌دهد فروش آن کاهش پیدا کند. به دلیل همین چابکی، بخش خصوصی قادر است مسیرهای مختلفی را برای دستیابی به اهداف خود انتخاب کند. در حالی که بخش دولتی به دلیل پیچیدگی‌های اداری نمی‌تواند چنین انعطافی داشته باشد.

به این ترتیب، بخش خصوصی نسبت به بخش دولتی توانایی بیشتری در تولید دارد. به عبارت دیگر، این بخش برای دستیابی به منافعتش نهایت تلاش خود را به کار می‌گیرد و در نتیجه، منافع کشور نیز تأمین خواهد شد.

بنابراین، مسئولان باید شرایط لازم را برای مشارکت گسترده‌تر بخش خصوصی فراهم کنند تا کشور بتواند به رشد اقتصادی ۸ درصدی دست یابد. برای این منظور، تصدی‌گری بخش دولتی باید کاهش یابد. علاوه بر این، نباید با موانعی مانند بروکراسی اداری برای بخش خصوصی مشکل ایجاد کرد. در این بین برای بهبود عملکرد بخش خصوصی، قوانین باید به‌درستی اجرا شوند و نباید اجازه داد که افراد با تفسیرهای متفاوت، مشکلاتی برای بخش خصوصی ایجاد کنند.

ارز

فروش ۲/۳میلیارد دلار ارز

به بازرگانان

سختگوی مرکز مبادله ایران گفت: از زمان راه‌اندازی بازار ارز تجاری تا روز گذشته، معادل هفت میلیارد و ۳۴۲میلیون دلار ارز تجاری به فروش رسیده است. اصغر بالسینی با ارائه گزارشی از بازار ارز تجاری مرکز مبادله اظهار کرد: از ابتدای سال جاری تا روز گذشته پنج جلسه فروش ارز در بازار ارز تجاری برگزار شده که در پایان چهار جلسه معاملاتی گذشته در بازار ارز تجاری درمجموع بیش از ۳۴۶میلیون دلار انواع ارز مورد معامله قرار گرفته است. وی افزود: براساس آخرین آمار جمع‌تأمین ارز در سال گذشته به ۶۶میلیارد و ۸۰۷میلیون دلار رسید که ۱/۱۴میلیارد دلار برای تأمین کالاهای اساسی و دارو، ۵/۷۳میلیارد دلار برای تأمین کالاهای تجاری و بازرگانی و ۱/۲میلیارد دلار برای ارز مورد نیاز خدمات، تأمین شده است. سختگوی مرکز مبادله ایران گفت: ارزی که بانک مرکزی برای بخش صنعت تأمین می‌کند، بیشترین میزان ارزی است که از بخش‌های مختلف دریافت می‌شود که شامل صنایع حمل‌ونقل خودرو، ماشین‌آلات و تجهیزات تولید، صنایع معدنی، صنایع شیمیایی و پلیمری، صنایع تجهیزات برق و الکترونیک، منسوجات و پوشاک و سایر صنایع است.